

**FORSLAG OM Å OVERFØRE SKATTEINNKREVINGEN FRA
KOMMUNENE TIL STATEN.
HØRINGSUTTALELSE FRA KÅFJORD KOMMUNE.**

Saksbehandler: Hallgeir Rundberg
Arkivsaksnummer:

Arkiv:

Saksnr.: Utvalg
XXXXXX Formannskapet

Møtedato
XXXXXXXXXX

Innstilling til vedtak:

1. Kåfjord kommune går i mot forslaget fra flertallet i Skatteoppkreverutvalget om å statliggjøre skatteinnkrevningen i Norge.
2. Kåfjord kommune er enig i mindretallets synspunkter om at skatteinnkrevningen i Norge best kan løses som en kommunal oppgave, og at det forbedringspotensiale som beskrives kan gjøre den kommunale skatteinnkrevningen enda mer effektiv.

Saksutredning:

Bakgrunn for saken:

Skatteoppkreverutvalget har lagt frem sak med forslag om å statliggjøre skatteinnkrevningen i Norge. NOU 2004 – 12. Tilsvarende forslag har blitt fremmet 3 ganger tidligere de siste 10 år. Først i St.prp. nr 44 (1993-1994), så i St.prp. nr 41 (1995-1996) og senest i forbindelse med oppgavefordelingsutvalgets utredning i 2000. Ved alle anledninger har Stortinget konkludert med at kommunene fortsatt skal ha ansvaret for skatteinnkrevningen.

Skatteoppkreverutvalgets innstilling "Bedre skatteoppkreving" NOU 2004 – 12 er av Finansdepartementet sendt på høring til alle kommuner med høringsfrist 1. oktober 2004.

Vurdering:

Innfordringsresultater.

Dagens desentraliserte skatteinnkreving fungerer svært godt. Resultatmessig ligger vi i verdenstoppen. De kommunale skatteoppkreverne har et innfordringsresultat mellom 99 % og 100%. Det er ingen forskjeller resultatmessig mellom små og store kommuner. Det er derfor ikke mulig å argumentere med at det er noe å tjene på en statliggjøring av skatteinnkrevningen.

Rettsikkerhetsproblematikk.

Rettsikkerhet og hevdvunne forvaltningsprinsipper tilsier at fastsettelse av skatt og innkreving av skatt bør gjøres av ulike forvaltningsgrener. Dette er tilfelle i dag der de statlige ligningskontorene utligner skatten og de kommunale skatteoppkreverne krever inn skatten.

Avstand mellom fastsettelse og innkreving er av stortinget flere ganger slått fast som et grunnleggende prinsipp for å gi skattyterne best mulig rettssikkerhet.

God service for skattyterne.

En landsomfattende spørreundersøkelse fra Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at kommunale skatteoppkrevdere gir bedre service enn de statlige skattekontorene. Dette på vesentlige områder som tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. En statliggjøring vil føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøene.

Mulighet for å påvirke kommunens inntektsfundament.

Den kommunale skatteinnkrevingen bidrar til å opprettholde det kommunale økonomiske selvstyre. Forslaget om å gjeninnføre selskapsskatten som kommunal inntektskilde styrker dette argumentet. Det skal være en positiv økonomisk sammenheng mellom lokalt næringsliv og kommunene. Dersom skatteinnkrevingen statliggjøres reduseres kommunenes muligheter for å kunne påvirke sitt inntektsfundament, og fremtidige inntektsreformer vanskeliggjøres.

Folkevalgt kontroll og innsyn i skattebetalingsordningen.

En statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre store statlige sektorkontorer, og fjerne eller vanskeliggjøre mulighetene for folkevalgt innsyn. Dagens ordning gir et godt utgangspunkt for folkevalgt innsyn og kontroll gjennom skatteutvalgene. Denne sikkerhetsventilen er viktig å beholde for skatteyttere som kommer i en situasjon der det ikke er rimelig å opprettholde hele eller deler av skattekravene.

Virkninger i forhold til innkreving av øvrige kommunale krav.

Den kommunale skatteinnkrevingen bidrar til å skape et innfordringsmiljø og kompetanse i kommunene som gjør det mulig å opprettholde dyktige innkrevingsmiljøer. Dette forhold gjør seg særdeles gjeldende i mindre kommuner, men har også betydning i de større kommunene.

Nærhet til brukerne.

Ved opprettholdelse av kommunale skatteoppkrevdere betyr det at lokalt næringsliv og skattytere har kort vei til en av sine viktigste offentlige samarbeidspartnere. En statliggjøring vil innebære sentralisering og en betydelig reduksjon i antall kontorer.

Velfungerende skattebetalingsordning.

Statliggjøringsforslaget legger opp til en stigmatisering av skattytere ved at innkrevingen som skjer frivillig og den tvangsinn drivelse som skjer skal skilles fra hverandre og utføres av forskjellige organer. I dag er det ikke så belastende å ha kontakt med skatteoppkriveren da både frivillig betaling og tvangsinnfordring håndteres av samme organ.

Konsekvenser og kostnader.

Mangelen på analyser og konsekvensvurderinger av en eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen er mangelfull i forslaget eller mangler totalt. Blant annet spørsmålet om

hvorvidt gjennomføringen av oppgaven skal skje som en virksomhetsoverdragelse er ikke berørt i forslaget.

Det vil utvilsomt påløpe betydelige kostnader ved en overgang til statlig skatteinnkreving. Nye kontorer skal etableres med påfølgende etablerings-, drifts-, og planleggingskostnader. I forbindelse med statlig nyetablering vil kompetanseoppbygging og opplæring være en betydelig oppgave, også kostnadmessig.

I en overgangsfase vil en statliggjøring utvilsomt medføre et provenytap for skattekreditorene som vil strekke seg over flere år. Et anslag som er gitt er et provenytap på ca 5 mrd kroner over en 3-årsperiode.

De statlige innkrevingsorganer har i tillegg langt dårligere innfordringsresultater enn det som oppnås gjennom den kommunale skattebetalingsordningen.

Forbedringsmuligheter innenfor dagens ordning.

Selv om dagens ordning er meget velfungerende foreligger det utvilsomt forbedringspotensiale. Dette kan gjennomføres innenfor dagens kommunale skatteinnkrevingsordning.

Etter vår oppfatning er de viktigste momenter som foreslås disse:

- Styrking av kommunes incitament for skatteinnkreving. Det må lønne seg for en kommune å drive en effektiv innkreving.
- Innføring av gebyr ved betalingsmislighold og påleggstrekk.
- Registrering av utleggsforretninger med intet til utlegg i løsereregisteret.
- Elektronisk tilgang til registre. Her kan nevnes ligningsopplysninger, merverdiopplysninger, tryggedata og valutaregister.
- Sikkerhetsstillelse for skatte- og avgiftsforpliktelse.
- Hyppigere rapportering og betaling av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Innrapporteringen kan med fordel skje månedlig og på individnivå. En slik ordning vurderes å ikke være belastende for arbeidsgiverne da det mer er i samsvar med lønningssystemene enn dagens terminløsning.
- Gjennomskjæring i proforma eierforhold – utvidet beslagsrett.

Konklusjon.

De argumenter som er anført overfor gir et helt klart bilde av at det vil være riktig å beholde skatteinnkreving som en desentralisert kommunal oppgave. Den kommunale skatteinnkreving fungerer godt og gir meget gode resultater innkrevingsmessig.

En helt avgjørende faktor for å oppnå gode resultater i innkrevingen av skatt er nærhet til og kontakt med skyldnerne, helst personlig dialog på kontoret til innfordrerne. Slik kan en best komme frem til løsninger som gjør at skatten blir betalt innenfor rammer som skyldnerne kan leve med.

Skatteinnkreving kan som oppgave best løses desentralisert i kommunal regi.